

Шварценеггер та "Осіння пісня"

Ніна Найдич

Ніна Найдич

ШВАРЦЕНЕГГЕР ТА "ОСІННЯ ПІСНЯ"

(Скорочено)

Сьогодні в Арика Зубенка і його мами святковий день — тато був зранку вдома. Біля під'їзду стояла машина, але вони не поїхали як завжди до бабусі в село, а виїхали на трасу, потім повернули на міст через Дніпро, проїхали повз парк і за кілька хвилин зупинилися перед великим будинком на центральній вулиці міста.

Їх впустив охоронець, який наче знав тата, але щось записав у книгу. Вони піднялися ліфтом на п'ятий поверх. Шкода, що довелося виходити з кабіни; можна було б ще покататись: натисни кнопку — їдеш угору-вниз... Їхня квартира була теж на п'ятому поверсі, але ліфта там не було...

Коли тато впорався із замками і відчинив двері, вони зупинилися вражені. Це був наче справжній палац Снігової королеви. Білі стіни з іскорками, на вікнах — із стелі до підлоги — довгі сріблясті порт'єри. Меблів не було.

Мама, тримаючи хлопчика за руку, дивилася то на люстру, де в численних скляних пелюстках гралися сонячні зайчики, то на камін у кінці кімнати.

Знявши взуття, вони чомусь навшпиньках підійшли до нього, і Арик сам натиснув кнопку вимикача. Здалося, що спалахнули поліна, але тато сказав, що це під дровами загорілися жовті та червоні лампочки, і цей вогонь несправжній. Арик раніше ніколи не бачив камінів, і цей, хоч і несправжній, йому дуже сподобався.

У кутку стояв рулон прозорого поліетилену. Батько відмотав довгий широкий шмат, посадив сина на нього і став возити по кімнаті як на санях — швидше, швидше! Можна було уявити, що ті сани запряжені оленями десь у Лапландії, а навкруги тільки сніг і північне сяйво — все як у казці, яку йому часто читала мама.

Але найбільше Арик любив, коли батько садовив його на плечі і казав: "Поїхали! Я твій слухняний кінь!". Хлопчик тоді обіймав тата за ший, товсту, як стовбур дерева, прихилився до гладенької голови і обом було дуже весело.

Через кілька днів вони знову приїхали сюди.

У кімнатах стояли новісінькі меблі, а підлога була вкрита великими килимами. Мама говорила, що все дуже дороге і красиве, проте Арик шкодував, що тепер не зможе гасати підлогою, як на ковзанці. А ще гірше те, що стало ніде кататися на прозорому простирадлі, яке батько так легко возив кімнатою.

Вчепившись руками за край поліетилену, хлопчик ледве втримувався, розганяючись на цих казкових санях.

Тато дуже рідко бував дома — така в нього робота: приходив, коли син уже спав, а вранці, коли він прокидався, тата вже не було...

У цій новій квартирі дуже часто звучала музика. Вона линула зі стелі.

Одного разу, коли вони з мамою йшли на прогулянку, згори східцями збіг дорослий хлопець і зайшов з ними до кабіни ліфта.

Він тримав у руках товсту папку і привітно усміхався.

— Це ви наші нові сусіди? — І, не чекаючи відповіді, звернувся до хлопчика: — Тебе як звати?

— Арнольд.

— Шварценеггер *1?

Ні, просто Арнольд.

— Добре, Простоарнольд, будемо знайомі. А я — Олесь, живу над вами на шостому поверсі, там чомусь ліфт не зупиняється.

— Це ви граєте? — запитала мама. — Ми вашу музику цілий день чуємо, особливо, коли ви відчиняєте вікно.

— Буду зачиняти, якщо це вам заважає.

Ліфт зупинився.

— Ну, бувай, Простоарнольд, ще побачимось.

Олесь потиснув руку хлопчикові, як дорослому, і повернувся у бік вулиці, а вони з мамою пішли на дитячий майданчик у дворі.

Арикові здалося, що в нього з'явився друг: шкода, що він пішов так швидко. І таке ім'я вигадав — Простоарнольд, — мабуть, пожартував. Хлопчик думав про своє ім'я. Мама говорить: незнайомим людям треба казати, що його звуть Арнольд, а сама чогось називає Ариком...

Для бабусі він Гарик. А всі, — тільки скажеш Арнольд, — відразу: "Шварценеггер!". Він навіть спитав татка, хто це такий? Тато пояснив, що Шварценеггер — сильний і мужній герой, він хотів би, щоб син був таким...

Та ось вони вже біля новенького дитячого майданчика. Тут завжди є діти — можна обмінятися іграшками. Цікаво лазити по металевій стінці, кататися на дерев'яній гойдалці і головне — блискача, гладенька металева гірка, на яку Арик навчився швидко забиратись і ще швидше стрімголов, аж дух захоплювало, спускатися на джинсах долу.

Часто після прогулянки Арик сідав біля відчиненого вікна, розкладав на килимі свої іграшки і слухав музику. Вона йому не заважала гратись.

Це були якісь дивовижні звуки: то ніжні, то веселі, жваві. Його іграшки, здавалось, рухались під цю музику, і сам він починав стрибати і танцювати.

Сумна, повільна мелодія, що звучала далі, йому теж дуже подобалася. Він знав, коли Олесь повертається додому, і навіть кілька разів зустрічав його біля ліфта, і завжди новий знайомий тис йому руку як дорослому.

...Арик почав бувати в Олеся. Коли Олесь грав, він тихенько запитував:

— А це про що?

— Баркарола, музика на воді.

Тут все зрозуміло: дві подушки — і от він уже в човні. А цього слова хлопчик ніколи не чув. Він тихенько повторив його, — таке колюче, тверде! Потім ще раз і ще. Він зрозумів, що з цим словом можна гратися. Воно щораз ставало легшим, раптом

розділилось і стало розгойдувати його човен: барка-рола, барка-рола.

Арик не заважав Олесеві, грався тихенько, і йому хотілося, щоб ця ніжна мелодія не закінчувалася, і він міг плисти у своєму човні далеко-далеко.

І так майже щодня після прогулянки Арик прислухався і, коли звучала музика, біг нагору до сусіда. Він уже впізнавав те, що грав Олесь. Особливо йому подобалася "Осіння пісня" *1. Чомусь ставало сумно.

Хлопець згадував, як падало листя з дерев, йшов дощ, на шибках важкі краплі, збігаючи, малювали довгі стежки, і просив Олеся грати цю п'єсу з початку до кінця. Він знав, яка музика звучатиме після "Осінньої пісні", і чекав її з нетерпінням.

Якогось чарівного вечора Олесь розповів своєму маленькому другові багато нового. Арик не знав, то бувають білі ночі. Так! Тиха, спокійна і зовсім світла ніч. Вмостившись серед подушок у куточку дивана, хлопчик прислухався до цих прозорих, зникаючих вдалині сріблястих звуків і намагався уявити собі білу ніч.

Йому здавалося, що навіть слово "ніч" темне. А музика справді була світла... Коли вона скінчилась, Олесь поклав руки і довго сидів мовчки, наче боявся порушити тишу. Він думав, що зараз йому вдалося створити настрій цієї п'єси, передати її прозорість, глибину і той особливий, ледь помітний рух, що створює відчуття спокою.

Одного разу Олесь запросив малого приятеля на свій концерт. Арик із захопленням слухав кожен музичний твір. Після концерту татко Арика попросив Олеся навчати його сина грати на музичному інструменті:

— Чесно кажучи, я цю музику не дуже розумію... Хотів би тебе попросити... чи не взявся б ти вчити його грати на роялі? Я хочу, щоб він був культурною людиною...

*1 Арнольд Шварценеггер — американський актор, культурист австрійського походження.